

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
za Baron L. Pop (v. Brassai-n.) 19.

Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hír-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 18.

Csütörtök, 1933 aug. 24.

5693. ÉV
ELUL 2.

XVI. ÉVF.
192 SZÁM.

A fakeskedők, a Caps és a mécek...

Néhány lappal odébb az olvasó hirt lát arról ebben a lapban, hogy a Caps fel-
állította gyűjtőtelepeit a mocsokvidéken.
Ezen a gyűjtőtelepeken felvásárolják
azokat a szekerrakományok fákat, amiket
a mókók, ujabban a kormány engedélyé-
vel, behoznak a városokba és itt házainak
azokkal. Ez a házaló kereskedelem súlyos
károkat okoz a legális fakeskedésnek,
amely a Fakeskedők Egyesülete útján
igyekezett kiharcolni a kormány köny-
nyelműen kibocsátott engedélyét. Ennek
az akciónak az eredmény volt az a meg-
állapodás, melyet a Capsal kötöttek s
melyről fent említett hír szól. A fakes-
kedők kötelezték magukat arra, hogy a
Capsot azután megveszik ezt a fát, csak
egyszer vásárolja össze, hogy ne hozzák
be a városba.

Roppant helyes ötlet. Helyes már csak
azért is, mert a Caps, mint állami konzor-
cium, tehát mint a kormány egyik keze,
segít ott, ahol a kormány másik keze ron-
tott. Legalább keres ez a kéz, nem?

Keresnie kell, mert hiszen értsük meg,
a fakeskedők kötelesek átvenni a fát.
A napi árban. Így szól a megállapodás.

Egyetlen hiba van a megállapodásban.
Az, hogy csak az van benne, hogy a fa-
keskedők kötelesek megvenni a fát a
Capsotól. De nincs benne, hogy a mókók
kötelesek el is adni a fát a Caps szimpá-
tikus gyűjtőtelepeinek...

Igy azután az lesz, hogy a Capsnak
mindig lesz fája, amit a kereskedők kö-
telesek átvenni, de a mókóknak is lesz
mindig fájuk, amivel megjelennek a vá-
rosok uccáin.

A kormány két keze között vergődik
tehát a gyermek, a fakeskedelem. Amíg
a sérelmes rendeletet vissza nem vonják,
addig a kérdés nincs megoldva. A fa-
keskedők egységes fellépése nem a Caps
üzleteit kell hogy boldogítsa, hanem ki
kell hogy harcolja az illegális és a ke-
reskedelem elvét mélysegesen sértő ren-
deltet megsemmisítését. És ebben a harc-
ban a kereskedelmi testületek nem szabad
hogy egyedül hagyják a fakeskedők
egyesületét.

Hogyan bukik meg a konverziós törvény

Vannak moralisták, akik felületesek.
Ezek csak a tényeket látják és nem az
okokat a tények mögött.

Ezek a felületes moralisták talán meg-
botránkoznak azon az ugynevezett szak-
cikkben, mely az erdélyi bankárszövetség
hivatalos lapjában a legnevesebb és leg-
tekintélyesebb jogászok tollából megje-
lent. Ebben arról van szó, hogy a konver-
zió alá eső birtokokat úgy kell elárverez-
tetni, hogy meg kell indítani a végrehaj-
tási pert, függetlenül attól, hogy biztos
miserint a bíróság a konverziós tör-
vény alapján kedvez az adósnak. Az ügy-
védi költség azonban nem esik konverzió
alá s az ügyvédi költség címén el lehet
árverezni a birtokot és a hitelező pénz-
intézet megkapja a pénzt.

Kolumbusz tojása az egész.
Egyszerűen rosszul csinálták meg a
konverziós törvényt. Az ország legkivá-
lőbb jogásza a legkiválóbb módon kiját-
szák a rosszul felkalkulált törvényt.

Az az, amin a felületes moralista képes
lenne felháborodni. Mert ügyvédi fogás-
nak kiválóan eszes, zseniális, bámulatra-
mélto az ötlet. Ugy tudjuk, hogy hason-
ló pereket hasonló zseniális céllal már
csináltak is a konverziós törvény megje-
lenése óta. Az ügyvédi mesterség és az
ügyvédi kötelesség és az ügyvédi tudás
megtalálta az utat, hogy klienseinek va-
gyonát megvédje.

Ez így helyes. De! Így leírva, komoly
értekezés formájában, komoly lapban, ko-

A kormány jelentése szerint a belföldi piac kedvezően reagált a transzfer- moratóriumra

Bucuresti-Bukarest, augusztus 23.
A Lupta jelentése szerint a kormány
súlyosan hibáztatja azokat a politikai
pártokat, amelyek a transzfermorató-
riumot támadják. A piac igen jól rea-

gált a moratóriumra. Az export inten-
ziven nő és a gyárpár intézkedéseket
kért a kormánytól a magánhitel resta-
bilizálására.

„Mussolini világtörténelmi missziót vállalt magára Magyarország és Ausztria talpraállításával“

Mussolini nem akarja a volt monárkiát feltámasztani

Csak az európai békét akarja biztosítani
az olasz kormányelnök. Chamberlain is
találkozik fog Mussolinival

Közelebről francia-olasz-angol tárgyalások indulnak meg Ausztria ügyében

Róma, augusztus 23. Az olasz lapok
Franciaország felé azt magyarázzák, hogy
Mussolininek semmi más célja nincsen a
külföldi kormányférfiakkal folytatott
tárgyalásaival, minthogy biztosítsa az
európai békét. Nincs szó a volt monarchia
feltámasztásáról, melynek megszűnése
történelmi olasz érdek volt.

Az olasz kormányelnök látja a Közép-
Európa fenyegető veszélyt

s azért foglalkozik sűrűn a helyzettel,
hogy ezt a területet a gazdasági és po-
litikai kezébe állítsa megmenthesse. Rómá-
ban általános a vélemény, hogy Mussolini
világtörténelmi jelentőségű missziót vál-
lalt magára Magyarország talpraállításá-
nak és Ausztria tényezővételének szán-
dékával.

A Tribuna a közép-európai helyzetről
közreadott cikkében hangsúlyozza, hogy
Mussolini dunamenedencei politikája nyílt
és őszinte. Az olasz kormányelnök azon-
ban az állásponton van,

hogy a független Ausztria hozzátar-
tozik Közép-Európa nyugalmának biz-
tosításához.

Mussolini arra törekszik, hogy Ausztriát
is kivesse elszigeteltségéből, mint azt
Magyarországgal kapcsolatban megvaló-
sítania sikerült.
Egyidejűleg az olasz lapok azt is han-
goztatják, hogy Mussolini nagy kedvez-
ményeket kíván biztosítani az Ausztriá-
ból az Adria felé érkező áruk számára.
Azt akarja elérni, hogy Triest megéin-

külése mellett Ausztria újra jelentős
elosztóhelye legyen a közép-európai
transzítóforgalomnak. Ausztria ezzel lét-
ségeitől előbbre jut, gazdasági életé-
nek megerősödésével.

Ujabb római jelentés szerint Sir Austin
Chamberlain volt angol külügyminiszter
közelebről találkozik fog Mussolinival.
Hangoztatják, hogy az eszmecsere kizáró-
lag magánjellegű lesz.

Diplomáciai körökben elterjedt hírek
szerint közelebről Ausztria ügyében
francia-olasz tárgyalások kezdődnek.

Olasz politikai körökben lehetségesnek
tartanak egy közelebről megtartandó
osztrák-magyar-olasz kormányférfiui ta-
lálkozót és eszmecsere is. Egyidejű
jelentés szerint Tevfik Rüzsi bey török
külügyminiszter is utban van Róma felé.

Párizs, augusztus 23. A jobboldali la-
pok kifejezték, hogy Mussolini végleg-
esen magához fogja ragadni Közép-
Európa és a Balkán egy részének irányi-
tását.

sőt megtörheti a francia hegemoniát
a kisantant államokban is.

Genfben úgy hírlik, hogy az olasz kor-
mányelnöknek olyan magyar-osztrák kap-
csolat a célja, amely Rómából kap végre-
hajtandó parancsokat. Mussolini fel fogja
ajánlatni Németországnak, hogy csatlá-
kozzék az új közép-európai alakulathoz s
ez esetben megoszthatja az Ausztria fe-
letti protektorátust Olaszországgal.

moly urak tollából, hogy hogyan kell
kijátszani egy törvényt, mégis csak meg-
döbentti a felületes moralistákat.

Mondjuk azonban, hogy csak azokat, a
kik a tényeket látják az okok nélkül.

Szerintünk azonban valami nagyon
komoly jelenség az, amivel a Solidarita-
tea hivatalos lapjában találkozunk. És
nem az, hogy polgári erkölcsök így meg-
amogy! Nem! Ennek éppen az ellenke-
zője.

Az, hogy a magántulajdon szigorú el-
vén álló polgári menáritás ha merészen
is, de igenis áttöri azokat az akadályokat,
amiket a törvényhozó kormány a magán-
tulajdon jogának érvényesülése elé tudat

lanságból, vagy felületességből állított.
A Solidaritateaban megjelent szakérte-
kezés arról, hogy hogyan kell kijátszani
egy törvényt, alapjában véve a polgári
(a tulajdon) morál védekezése egy olyan
törvény ellen, amely ezt a jogot nem is-
merte el. Ebből a szemszögből nézve
nem immorális a Solidaritatea cikke, de
annál figyelemre méltóbb és annál figyel-
meztetőbb arra, hogy egyik törvénynek
elvben és alaphangban harmonizálnia
kell a másik törvénnyel.

A konverziós törvény diszharmonikus
a többi fennálló gazdasági és többi tör-
vényekkel, elbukik tehát azon az uton,
mely az ügyvédek csavaros ötleteivel van
felszántva.

VILÁG TÜKRE

Palesztina jövője

A cionista világkonferenciára
Prágába érkezett dr. Artur Rupp-
pin, Palesztina legnevesebb köz-
gazdászja, számos nagyszabású
mű szerzője és a zsidó kolonizá-
ciónak 1907-től 1910-ig irányítója.
A Prager Presse a kiváló zsidó
férfiut és tudóst megszólaltatta
a zsidó bevándorlás kérdésében.
Dr. Ruppin a következőket mon-
dotta:

— Palesztinának az angolok által való
okkupációja idején, 1919-ben, az ország-
ban mindössze 65 ezer zsidó lakott. Ab-
ben az időben, amikor a háborus men-
ekültek visszatértek, körülbelül három évig
a bevándorlás nem emelkedett jelenté-
kenyen. Az 1922. népszámlálás 82 ezer
zsidót mutat ki, vagyis az akkori ösz-
népesség 11 százalékát, 1931-ben ejtették
meg a második népszámlálást, amikor is
a zsidók száma 175 ezer volt, az ösz-
lakosságnak immár 17 százaléka. Azóta
fokozott bevándorlás történt és 1933 kö-
zépén hozzávetőlegesen becslés szerint Pa-
lesztinában már 220 ezer zsidó lakott.
A zsidó lakosságnak erős gyarapodásához
az utóbbi tizenhárom évben elsősorban az
erős bevándorlás járult hozzá. Ebben az
időben körülbelül 110 ezer zsidó vándor-
olt be. Aránylag tehát évente nyolcezer.
Palesztina azonfejl a világ minden or-
szága között, ma a legmagasabb születési
számmal rendelkezik. Három százalék a
zsidó születési arányszám, míg más or-
szágokban egy százalék.

— Palesztina felvevőképességéről pil-
lanatnyilag nem lehet pontos számadat-
okkal szolgálni. Minél magasabb fejlett-
ségi egy ország, minél nagyobb a ben-
szülött lakosok száma, annál könnyebb
dolog új bevándorlókat hozni az ország-
ba, feltéve, hogy adva vannak a nagyobb
bevándorlásnak egyéb lehetőségei. Fej-
lett zsidó gazdasági élet keretei között a
bevándorlók könnyebben tudnak el-
helyezkedni. Ha évi átlagos nyolcezer
ember bevándorlásával a zsidó lakosság
el tudta érni az említett számot, akkor
feltehető, hogy a közben bekövetkezett
technikai és gazdasági haladás mellett
ennek a számnak a duplája, sőt háromszo-
rosa is jöhetne évről-évre az országba.

— A probléma azért nehéz, mert Pa-
lesztinában nem másolható le egyszerűen
az európai gazdasági struktúra miniatür-
je. Mi ezt nem is akarjuk, minthogy fel-
akarjuk építeni saját gazdasági rendsze-
rünket. Erre egyébként kényszerítve
is vagyunk és pedig azért, mert az ara-
bok itt sajátos gazdasági rendszerben
élnék. Ez azt jelenti, hogy a zsidók Pa-
lesztinában nem úgy, mint Európában,
kereskedelmi és közvetítő tevékenységet
fejtenek ki, hanem főleg östermelést,
mezőgazdasági és ipari tevékenységet. Ez
az oka, hogy nagy szellekiöt csinálunk a
bevándorlás körül és azon igyekszünk,
hogy olyanok jöjjenek, akiket termelő-
munkát várhatunk a mezőgazdaságban és
az iparban.

— Ez már bizonyos tekintetben sike-
rült, Palesztina mai lakosságának 20 szá-
zaléka él mezőgazdaságból, 30 százaléka
iparból és mindössze 20 százaléka keres-
kedelemről. A világ legtöbb országában
ma a zsidó lakosságnak 50 százaléka mű-
ködik kereskedelmi pályán.

— A bevándorlás Palesztina felé nem
katolikus módon, hanem a Jewish Agency
és a palesztinai kormány együttes mun-
kájának organizatorikus formájában tör-
ténik. Alapjában véve két bevándorló ka-
tegoriát különböztetünk meg. Az A ka-
tegoriába tartoznak azok a tőkepénzesek,
akik legalább ezer palesztinai font felett
rendelkeznek. (Ez megfelel 600 ezer lej-
nek). A B kategória bevándorlói azok,
akik nem rendelkeznek pénz felett, ellen-
ben iparunk van és kezünk munkájából
tartják fenn magukat.

— A kapitalisták korlátlan számban
vándorolhatnak be és az eddigi tapasztá-
lat azt mutatta, hogy ezer fonttal már
lehet egzisztenciát találni az országban.

Prága a Cionista Világkongresszus előestéjén

A kongresszust megelőző tanácskozásokon már összemérték az erejüket a pártok. A fasiszta Olaszország delegátusa, Weizmann Chajimot várja mindenki a kongresszusra

Azoktól akik pénz nélkül jönnek be, megkövetelik, hogy olyan korban legyenek, amely lehetővé teszi számukra a megerősítő testi munkát. A Palesztina-kormány és a cionista exekutív minden félévben tárgyal arról, hogy az országban mennyi munkaerő szükséges. A Palesztina-kormány a megállapodásokhoz mérten kiadja a bevándorlási certifikátumokat, hogy azokat az exekutív ossza szét az egyes országok között. Hogy milyen elővigyázatossággal körténik ez, arra nézve legjobb bizonyíték, hogy Palesztinában nincsen munkanélküli, sőt hiány van munkás kezében. Ma Palesztina az egyetlen ország, amelyet nem érintett a gazdasági krízis. Ezt jórésben annak kell betudni, hogy legfőbb exportcikke a különböző ciprusgyümölcs. Az egész világon fokozódó gyümölcsfogyasztást lehet tapasztalni, ez okozza tehát, hogy az ország narancs- és citromtermelését jó áron el lehet helyezni. Az utóbbi évben négy és félmillió láda narancsot exportáltak, körülbelül 750 millió lej értékben.

Elteltek a narancsprodukciótól, a fokozódó zsidó bevándorlás új energiákat és tőkét hozott az országba és ennek a bevándorlásnak köszönhető, hogy számos új kereseti ág létesült. A már meglévő vállalatok is erősen fejlődtek és izmosodtak.

Palesztinát és Transzjordániát világgal és ipari energiával ellátja az a hatalmas villamosmű, amelyet Rutenberg mérnök teremtett meg a Jordán vízerejének felhasználásával. A villamosművek az ország további ipari fejlődését is lehetővé teszik. A Holttenger gazdag ásványkincseit egy angol-zsidó társaság aknázza ki néhány év óta. Fontos tényezője az ország építkezésének a hat évvel ezelőtt megalakított „Nescher” cementgyár Haifában, amely nemcsak hogy kielégíti az ország cementszükségletét, hanem cementet szállít a szomszédos országokba is.

— Ami Palesztina jövőbeni felvívó képességét illeti, — mondotta Arthur Ruppin — teljesen optimista vagyok. Nyilvánvaló, hogy a prosperitás hulláma mindig visszahatás következik be, mint ahogy erre két évvel ezelőtt Palesztinában már volt is példa. En az hiszem, hogy Palesztinának meglévő természeti kincsei és a bevándorlók tőkéje és energiája egészséges fundamentumát adják Palesztina felfelé való fejlődésének. Palesztina az egyetlen világos pont ebben a sulyos helyzetben, amelyben a zsidóság nagyrésze szenved, különösen pedig a németországi zsidóság katasztrófális helyzetében. Úgy vélem, hogy ez a helyzet a világ zsidóságát arra fogja kényszeríteni, hogy energiájukat és konstruktív erőiket Palesztinára koncentrálják és megteremtsek alapjait annak a nagy bevándorlásnak, amelyre szükség van.

Értékes szépirodalmi művek darabja 20 lej

- Szép Ernő: Lila akác 20 Lej
- Farrère: A tükárisasszony 20 Lej
- Toudouze: Vulkanok ébresztője 20 Lej
- Bennett: Mr. Prohack 20 Lej
- Bennett: Hugo 20 Lej
- Magre: A tigris titka 20 Lej
- Fouchardière: Ha nagyjaink visszatérnek 20 Lej
- Renard: A bacillusember 20 Lej

Az Uj Kelet könyvlegyzéke

- Körmeendi: Ind, 716 32 L
- Szenderkényi Anna: Felszabadultak 32 L
- Emil Ludwig: Mussolini 37 L
- II. Miklós cár bizalmas levele: Szerelmem és tragédiám 56 L
- Heltai: Életke 67 L
- Károly Sándor: Az 500.ik emelet 40 L
- B. Russel: Kina 90 L
- Kassák Lajos: Angyalhőid 65 L
- Járnó József: Börtön 40 L
- Komor András: Fischmann S. utóda 48 L
- Wells: A láthatatlan ember 32 L
- Julien Green: Adrienne 44 L
- Móricz Zsigmond: Forró mezők 44 L
- Sinclair Lewis: Wreen urunk 44 L
- Sherwood Anderson: Tar 44 L
- Katajev: A sikkasztók 44 L
- Krudy Gyula: Boldogult urfőnökomban 44 L
- Szitznai Zoltán: Aranykarika 44 L
- Bojer: A nagy éhség 44 L
- Bibó Lajos: Kétlelkű szerelem 44 L
- Heltai Jenő: Almokháza 44 L
- Smeljev: A pincér 44 L

Prága, augusztus 23. (Az Uj Kelet kongresszusi szerkesztőségétől.) Teljes szimpójában fogadja Prága a XVIII. világkongresszus delegátusait és vendégeit. Egy évezredes kultúra maradványai ölelkeznek ebben a fővárosban a modern világ hangosan, követelőn előretörő, de nem kevésbé monumentális alkotásaival — és ezt az ölekezést ki méltatná jobban és hálásabban, mint éppen egy cionista kongresszus látogatói, a mult talajába gyökerező új világ fantasztikus rajongói és építői? A „zlata Praha” talán még tisztább, még ragyogóbb, mint amikor utoljára láttuk. A Venczel-tér monumentálisát néhány új stílusban emelkedő épületkolosszus teszi még színesebbé, még impozansabbá és a világvárosi forgalom és tempó tövében, töretlen szépségében szunnyad a mult, boltíves sikátorok alatt, fakult barokk, reneszansz épületek ciradás homlokzatán.

Nem véletlen, hogy a XVIII. világkongresszus ebben a városban készül lefolytatni tanácskozásait. A közepűrópai államok fővárosai közül ma Prága az egyetlen, amely érintetlenül őrzí a szabadságjogokat, a gondolat és eszme kifejezésének zavartalanágát. Tul, a lassan, méltóságtejesen hõmpolygó, kékesszürke Moldván a prágai „Budáról” az egykori császári lak, a Hradsin épület-tömbjének sok sok ablakszeme néz le szelid nyugalommal a kongresszusi Prágára. Kifejezést ezek az ablakok egy meleg kék szempártól kaptak, a cseh köztársaság ósz elnökétől. A fasiszmus száguldo előretörésében demokrata maradt, Masaryk Tamás, és az antiszemitizmusnak egy egész világot elborító hullámai között ma is őszinte barátja ó a zsidóságnak. Az ó szelleme tetta, hogy egy közepűrópai városban nyugodtan és zavartalanul láthat hozzá munkájához a XVIII. cionista világkongresszus.

A város centruma természetesen magán viseli a kongresszus bélyegét. A legendás lóportorony tövében dolgozik a kongresszusi iroda hatalmas apparátusa, és ugyancsak a Pulverturm mellett a Repräsentationshausban folynek immár napok óta a prelimináris tanácskozások. A WIZO alighogy befejezte tanácskozásait, a héber nyelv pártolónak világszövetsége is elvégezte a dolgát. Midõn e sorok írõdnak, egy szomszédos teremben éppen a klacionisták világszövetsége tartja konferenciáját és szeretné megtalálni a módot arra, hogy a cionista mozgalom centrumának visszaadja régi fényét és átütõerejét a jobbról és különösen balról nagy elárnál előretörõ szárnyakkal szemben.

Egy másik teremben az Actions-komité tartja a kongresszust bevezetõ terhes tanácskozásait. Negyedszer, vagy ötödször ül össze immár az A. C. mert a szárnyak elõrelátott összetûzése már a kongresszus elõestéjén bekövetkezett. Az Eretz Jisraël Haovedet az Arlosoroff tragikus halálával kapcsolatos események miatt elvitatta a revizionistáktól az erkölcsi autoritást, hogy helyet foglaljanak a kongresszus elnökségében. Kirobbant az elsõ vihar, és Leo Motzkin, az A. C. ósz elnöke csak nehezen csillapíthatta le a felajzott kedélyeket. Végre a negyedik ülés után megszületett a kompromisz. szamos határozat: öttagu bizottság elé kerülnek az akták: ez az ad hoc becsületbírószék kell, hogy megállapítsa ezekben az órákban, tehát a kongresszus megnyitása elõtt még, a baloldal által elõterjesztett aktákból, dokumentumokból, hogy Arlosoroff meggyilkolásának szálai csakugyan a revizionistákhoz vezetnek e vissza. . .

A kongresszust elõkészítõ apparátus 321 irodában végzi munkáját, a Celetna 31. alatti háromemeletes házban, amelyet teljesen lefoglaltak erre a néhány hétre a cionista munka számára. Itt ülészik például a Kongresszusi-terület a zsidó népnek ezidõszerinti legfõbb semmitõszéke, a kõvér, szemüveges dr. Gronemann elnöklete alatt. Erdély azon egészen ritka kivételek közé tar-

tozik, ahonnan nem érkezett be kontesztáció a kongresszusi választások kimenetele ellen. Légiójával hevernek a bíróság elõtt a felebezések, és a mandátumok végsõ elosztása körül itt vívják meg végsõ harcukat a frakciók a Kongresszusi helységében, amely fölött három precíz óra áll szorosan egymásmellett — a bekötött szemű Justicia helyett, figyelmeztetve a bíróság izzadó tagjait, hogy sietni kell, közeledik a kongresszus ünnepélyes nyitánya. Cionisták, akik delegátusnak éreztek magukat, mandátumoktól megfosztottan távoznak az épületbõl — mások viszont ragyogó areal lobogtatják kezükben a megfelebbezhetetlen ítéletet. És a kontesztációk még mindig érkeznek. . . Tegnap futott be például a Kongresszusi asztalára a következõ távirat:

„Le congrès sioniste Prague. Informons le congrès election de delegue d'Egypte irreguliere profession suit. Chekelistes d'Egypte”.

Azaz: Egyiptomban is szabálytalanságok történtek volna. . . és az ottani „sékelisták” írásbeli kontesztációt ígérnek, de addig is a Fáraók országa ne legyen képviselve a XVIII. világkongresszuson. . . Eppen az az ország, amelyben a világtörténelemben elõször merült fel és vált akuttá a zsidókérdés. . .

E pillanatban nem tudni még, hogyan fog dönteni a Kongresszusi elnök ebben a nehéz kérdésben. . . Az azonban bizonyos, hogy az ország, amely fejlődésében most érte el a három és félezer évvel ezelõtti Egyiptom színvonalát, ahol most „kelt fel egy új Fáraó, aki nem akart tudni Józsefrol”. Németország nem képviselteti magát a kongresszuson. Itt, Prágában, nem messze a német határtól, jobban, élesebben, megrendítõbben érzi, látja az ember azt a tényleges méreteiben nem is érzékelhetõ borzalmas tragédiát, amely a németországi zsidóság körül lejátszódott és lejátszódik. . . Berlin árnyéka hosszan, sötéten veti elõre szárnyait és a kongresszusi teremben ott fog reszketni az új Németország zsidóságának néma, elfuló jajsza. . .

A fasiszta Olaszország egyetlen delegátusával, dr. Umberto Naonnal, sodor össze a véletlen. A klalt képviseli ez a csillogó, fekete szemű fiatal ember, akit enyhe tejesokládé színre barnított az itáliai nap. Kis, fekete bajuszával együttesen igazolja, hogy a klíma és a környezet milyen átalakító hatással van egy ország

lakóira. Ó is egy fasiszta országot képvisel, ott azonban szabadon mozog a cionista mozgalom. Mindenesetre: Itália kis számu zsidósága a revizionisták és a klal között kellett hogy válasszon. . . az Eretz Jisraël Haovedet számára nem nõ fü Mussolini Olaszországában. . . viszont a revizionisták ott azzal a jelszóval operáltak a választási harcban hogy a klacionisták lényegében szocialista beállítottságuk. . . Szimpatikus ismerõsünk: Umberto Naon dr. mégis nagy fölénnyel gyõzött és ez a gyõzelem érdekes reflexiókra adhat alkalmat. . .

Umberto Naon dr. elmondja, hogy cionista ifjúsági mozgalom nincs Olaszországban. Az ifjúság a balilakban tömõrül, ott éli ki energiáit. Chalucmozgalom sincs. Most készülnek hachsaratelepet felállítani, ezt is németországi menekültek számára. . . Harsány nevetéssel jelenti ki azután, hogy szó sincs róla, mintha Balbo zsidó volna. Igaz, legjobb barátai zsidók, így például Jung, aki a fasiszta kormány pénzügyminisztere most. De Balbo, ó valódi, telivér olasz. Itáliában is tudnak errõl a legendáról, sõt a cionisták hetijára meg is írta, hogy reméli, Balbo nem érzi sértõnek magára, hogy zsidó hírébe került a külföldön. . .

A Pulverturm környékén, a Celetna 31. alatt, a Repräsentationshausban eleven, friss élet folyik. Sõtéték inges ifjak és lányok, a esehországi tóchélet-lõvân szerveztek tagjai tartják fenn a nehezen fenntartható rendet a delegátusok és vendégek között, akiknek százaít szinte percenként õnti magából a Wilsonova és a Masarykova-pályaudvar. Régi kongresszusi ismeretségek, barátságok ujjának fel, már alakulóban vannak a Landsmannschaftok és a Repräsentationshaus alján levõ nagy kávéház terraszán a mozgalom koszorús vezéréj folytatnak egymással beható tanácskozásokat. Legnagyobb részük már napok óta Prágában idõzik. Itt van Skolow, az ósz elnök, itt vannak: Ussischkin, Motzkin, a munkászervek: Ben Gurion, Berl Locker, Berl Katzenelson, a Mizrahi nagyjai: Rav Mejr Berlin, Rav Fischmann, Farbstein, a demokrata revizionista Stab: Grossmannal az élen és tegnap este megérkezett, apróbb vizumkellemetlenségük elintézése után, Wladimir Jabotinsky is.

Weizmann Chajim még nincs itt. És hagyomány szerint senki sem tudja, hogy eljön-e a kongresszusra. Kombinációk, találgatások, remények, tervek fûzõdnak a volt elnök személye körül, az ó neve cseng fel a leggyakrabban a delegátusok és vendégek ajkán. . . Weizmann. . . Weizmann. . . A Vezér itt van már, mi elõtt eljött volna és akkor is, ha el sem jön. . .

A Venczel téren, egy hatemeletes palota alatt, a föld alá épített háromemeletes, aranyos szegélyű páholyokkal körül-futtatott hatalmas terem most õlti fel a kék-fehér színeket magára. Néhány óra múlva kezdõdik a XVIII. cionista világkongresszus.

Kasztner Rezsõ

Izgalmas öngyilkosság egy elõkelõ bécsi kávéházban

A mentõ-rendõr elõl a halálba

Bécs, augusztus 23. Vasárnap éjjelkor a Heinrichshof kávéházban, a Ring még éjjelkor is oly népes, elõkelõ kávéházában feltûnt keltõ öngyilkosság történt. Hasenõrl Roland 23 éves magánhivatalnok a kávéház nyitott ablakában ült feleségével, amikor meglátta a kávéházba belépõ édesanyját egy rendõr kíséretében. Hirtelen revolyvert rántott elõ s anélkül, hogy egy szót is szõlt volna, golyót röpített mellébe.

Hasenõrl Roland sulyos idegban szenved s már többször volt ideggyógy intézetben ápolás alatt. Uglátszik öngyilkosságát is idegbaja miatt követte

el. A szerencsétlen fiatal ember már egyizben megkísérelt öngyilkosságot és borotvapengéket nyelt le, az orvosok azonban megmentették az életnek. Hasenõrl vasárnap édesanyjának bejelenette, hogy öngyilkos lesz. Az asszony a rendõrségre ment, ahol egy rendõrt adott melléje azzal, hogy a fiatal embert saját érdekében a rendõrségre vigyék. Amikor azonban Hasenõrl Roland észrevette anyját mégis elkövette az öngyilkosságot. Az életveszélyesen megsebesült fiatal embert haldokolva szállították a kórházba.

SCHWARTZ MENYHÉRTNÉ

orth. zsidó leánynevelõintézete internátusa

Oradea, a város legszebb helyén, minden iskolához közel, Str. Ep. Ciorogariu (Uri u.) 8. Hat éves multja teljes garanciát nyujt a szülõknek leánygyermekük elhelyezésére. A rossz viszonyokra való tekintettel

havi 1400 leiért

lakást, 5-szõri bõ és tápláló ellátást, korrepetálást — leckére való elõkészítést —, kíséretet az iskolába és vissza, állandó tanárnõ felügyeletet és német órát ad. Zsidó leány elemi, gimnázium, társulati kereskedelmi és az ószes váradi iskolákat látogató leánygyermekek legalkalmas abban itt nyerhetnek elhelyezkedést. — Parkirozott, szép, tágas udvar, higiénikus termek. — Zenei kiképzés. — Idegen nyelvek. — Külön angol és héber nyelvtanfolyam. — Szabászatj és varrótanfolyam. — Kitûnõ referenciák! — Prospektus. — I. gimnáziumba készülfõ gyermekek felmentése iskolai helyszûke miatt sürgõs.

Csoda a hegyek között

— Molnár Ferenc négyfelvonásos legendájának bemutatója a kolozsvári Magyar Színházban —

A „Lilium” óta Molnár Ferenc sohasem kockáztatta sikereit azzal, hogy színpadi műveibe irodalmi velleitásokat rejtett volna el. Ragyogó ötleteit, szellemes, kiélezett fordulatát a főlényes színpadmester fegyelmével virágoztatta ki pompás cselekményekben. Felületes jellemrajzai annál inkább voltak hatásosak, minél teljesebben nélkülöztek minden problémát és szociális lelkiismeretet.

Írói pályája alkonyán Molnár Ferenc, úgy látszik, megtért ifjúkora első szerelméhez, az irodalomhoz. Legendát írt, könyvdramát, melyet tegnap este mutattott be a kolozsvári Magyar Színház művészemélyzete.

Különös alkotás ez a legenda. Tele van reminiszcenciákkal, hiszen főhőse: a kis cselédleány, poétikusabb változatban, egyenes leszármazottja a „Lilium” cseléd leányfőhősének.

Miként a „Lilium” Julikája, a „Csoda a hegyek között” Ceciliája is a tiszta, rajongó, uri komiszágoktól és előítéletektől meg nem rontott földi szerelem égi hősnője, szenvedő és megdicsőülő anygala.

S mert ez az anygaliság, az őszinte érzéseknek és érzékeknek ezt az elragadó vadvirágát megfelelően reális és egyben irreális környezetbe kellett helyezni: a szerző ezuttal sem riadt vissza attól, hogy régi és bevált trükkjeinek lomtarából szedjen elő néhány hatásos külsőséget.

A legenda cselekménye ehhez képest egy kolostorban kezdődik, ahova a mindentudó s mindenható Isten egy végtelen szelidségű védőügyvéd személyében száll le, hogy megvédelmezze az ártatlanul meghajszolt kis cselédleányt és a lelkiismeret gyötrelmét ismertesse meg a gonosz, bünsős hatalmassal, a gyermekgyilkos apával.

Az isteni személy szelid küzdelme a konok, gonosz és álkeresztény üldözőkkel: a legmélyebb és legszebb része a legendának. Egyes szavak és mondatok az emberi lélek legörökebb és legmélyebb rétegeire világítanak le. Az író nosztalgiaja a mindenben győzedelmeskedő jószág után itt-ott szárnyaló, költői szépségekben csucsosodik ki.

Ezek a lírai megnyilvánulásokon kívül a legenda cselekménye a legjobb szociális környezetrajzra és jellemfestésre ad alkalmat a szerzőnek.

Művészi erejének legfőbb bizonyossága, hogy az izzó, hus-vérből való realitásokat mesterien tudja átvinni az irreálisok területére. Azaz csak a negyedik felvonásig, mert a negyedik felvonás teljesen illogikus és abszurd cselekménye csaknem nevétségesen homályos, erőszakolt befejezésben vész el.

A szellemes, főlényes Molnár Ferenc hangja teljesen elhalkul ebben a legendában. Az efemer értékű sikerek hőse ezuttal mintha az irodalmi örökkévalóság kapuját döngtetné.

Ez a döngetés azonban nem olyan erőteljes, hogy a kapu acélzárjai megmozdulhassanak tőle.

Mert bármilyen magasrátörő is legyen a legenda szimbolikája, bármilyen határozott legyen is a szerző csendes és költői tiltakozása a hatalmaskor konvenciói és az „erényesek” buldog-ábrázata ellen: a teljes, leplezetlen őszinteség hangja hiányzik legendájából. A szimbolika elnyel benne a lényegét, a jószág líráját hatástalanná teszi a szerző megalkuvó, homályos, erőszakolt csakirodalmissága.

Igaz: ez a mű nem készült a színpad számára. S éppen ezért talán nem is volt szerencsés gondolat a rivalda világossága elé cipelni. Mint kimondottan könyvdramma, ha maradárdósága tekintetében problematikus is, mégis egyike a mai magyar drámairodalom legnemesebb alkotásainak.

Színészeink mindent megtettek a legenda irodalmi és színpadi értékeinek érvényrejtésére. Az ügyeztet azonban nem pótolta minden esetben azokat a kvalifikációkat, melyek egy ilyen halk, rendkívül finom lélekrezzenésekkel teit szín-

Raktárunkon lévő zsidótárgyú könyveket olcsón kiadjuk:

- Max Nordau: dr. Kohn — 20 l.
- Felix Weltsch: A zsidókérdés a modern eszméramlatok tükrében — 25 l.
- Bolem Alejchem: Leégett nemezek — 10 l.

padi mű jó interpretálásához szükségesek. Egyetlen meglepetése volt az előadásnak: Vass Piri alakítása, aki a kis cselédleány alakját megható realitással testesítette meg. Pompás volt, egyenesen megrázó Fekete Mihály játéka, aki a gögös, gonosz, kemény és mégis lelkiismeretének bosszúja alatt nyögő polgármestert eleve-

nitette meg. Forgács isteni ügyvédje egyes jelenetekben nem is interpretáció, hanem a színész fantázia és beleérzés valóságos revelációja volt. Balázs Samu bíráját férfias erő jellemezte. A többi szereplők közül Tompa Béla, Tompa László és Benes Ilona érdemlik meg az elismerő megemlést. (s. l.)

KÖZGAZDASÁG

Vidéki gyűjtőtelepeket állít fel a CAPS, hogy a vándor fakereskedelmet leverhesse

Cluj-Kolozsvár, augusztus 23. Az Uj Kelet tud. Többször foglalkoztunk azazal az akcióival, melyet a Fakereskedők Egyesülete indított az ugynevezett vándor fakereskedelem ellen. A kormány engedélyt adott a mővidék lakosságának, hogy vándorfakereskedést folytasson, ami egzisztenciájában támadja meg a fakereskedőket.

A Fakereskedők Egyesülete és a CAPS között megállapodás jött létre, amely szerint a CAPS a mővidéken gyűjtőtelepeket állít fel és itt felvásárolja a vándor fakereskedők készle-

teit. A megállapodáshoz nagy reményt fűznek a fakereskedők. Azt remélik, hogy a CAPS, mellyel szemben a fakereskedők kötelezték magukat, hogy napi áron megvásárolják azt a fát, amelyet a vándorfakereskedőtől a CAPS átvett, ezeknek a fiókoknak a felállításával megakadályozhatja, hogy a vándorfakereskedők a sárosokban illegális konkurenciájukkal verjék a legális fakereskedelmet. A megállapodás gyakorlati kerestülvitelére különben öt héten belül sor kerül.

Ujabb csödkérést nyújtottak be a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank ellen

A törvényszék szeptember 21-én egyesítve tárgyalja a csödkéréseket

Cluj-Kolozsvár, augusztus 23. Az Uj Kelet tud. Megírta az Uj Kelet, hogy a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank ellen a betétesek egyik érdekcsoportja csödkérést adott be. A csödtörvényszék nem rendelte el, ellenben arra utasította a feleket, hogy nem mint kérést, hanem mint keresetet nyújtsák be a törvényszéki iktatóban.

Alig, hogy ez megtörtént, ujabb hasonló megkeresés érkezett a törvényszékhez. Dr. Salamon Ignác ügyvéd,

Radó Janka és Wiener József új keresetet adtak be a bank ellen. Az új keresetnek a tartalma ugyanaz, ami az előző érdekcsoport beványa volt. Ez a beványa is azon a címen kérte a csödtörvényszéket, hogy a bank státusa nem reális és az ingatlanok felértékelése pesszimizmus.

A pénztárat arra kérte a bíróságot hogy a két keresetet egyesítve tárgyalja. A törvényszék helyt adott ennek a kérésnek és szeptember 21-re terminust tűzött ki a két kereset tárgyalására.

Hiába bomlott fel a cukorkartell, a cukorárak nem estek

Cluj-Kolozsvár, augusztus 23. Az Uj Kelet tud. A fogyasztó közönség részéről egyre türelmetlenebbül hangzik fel a panasz, hogy a cukorárak annak ellenére, hogy a kartell felbomlott, mégsem estek jelentékeny szintlékban. Tény, hogy a cukorárak esésének egyik reális akadálya az, hogy a gyümölcs-

főzés szezonját éli a piac, mégis feltűnő, hogy a gazdasági törvények, amelyek a szabadverseny idején áresést írnak elő, látszólag nem érvényesülnek.

Ennek a magyarázata tényleg az, hogy valójában nincsen szabadverseny. Amikor a verseny megkezdődött, a regáti cukorgyárak érdeklődtek az

1756

angol, francia, dán, holland, amerikai, német, olasz, osztrák, japán, svéd, orosz stb. pályázó közül az egyetlen magyar: Körmeny Ferenc nyerte meg a három legnagyobb angol és amerikai könyvkiadó cég által 1932-ben kiírt nemzetközi regény pályázat 1000 angol fontos (650.000 lej) első díját

A budapesti kaland

című nagy regényével. „A budapesti kaland”-ot eddig Románia olvasóközönségének nagyrésze nem vásárolta meg, mert 180 lejbe került. Május 25-én jelent meg az új olcsó kiadás. Az 500 oldalas könyv jó kiállításban, kemény fedőlappal csak

44 lej

lesz. Miután a könyv csak korlátolt példányszámban jelent meg, tanácsos, ha olvasóink és előfizetőink előjegyeztetik a könyvet az Uj Kelet kiadóhivatalában Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassaj u.) 10. Vidékiek a portóval együtt 54 lej küldjenek be címünkre s a könyvet bérmentve azonnal elküldjük.

A „zsido” Marx

Írta: Szabó Imre

A tartalomról: Rabbj Levy Marx családjáról — Marx Karoly zsidó környezetéről — Marx és a Rothschildok — Bauer és Marx zsidóvitéje. A finom papirosra nyomott példányok

ára 30 lej

Az egyszerű kiadás ára:

15 lej

Megrendelhető bélyeg előzetes beküldése mellett is az Uj Kelet könyvtárában Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

erdélyi fogyasztók után, azonban nem tudtak szerződéseket kötni, mert ott, ahol lerakatokat akartak létesíteni, olyan hatalmas garanciákat követeltek, hogy a szerződések nem jöhettek létre. Ezzel szemben a Botfalusi Cukorgyár, amely jóval fűrgebb volt a regáti vállalkozásainál felállította a maga lerakatát és előnyösebb feltételeket nyújtott a kereskedőknek, mint a cukorgyárak. A regáti gyárak Erdélyben nem tudnak piachoz jutni, mert szállítási és egyéb költségek mellett a már telített piacokat nem tudják versenyképesen szolgálni. Kolozsváron csak a kereskedők maguk, de nem a cukorgyárak vezették be a versengést. Van nekik kereskedők, akik vételárban, vagy a legminimálisabb haszonnal árulják a cukrot, hogy a fogyasztók közönségét, amely a gyümölcsfőzés idején tömegesen keresi fel üzleteiket, maguknak mint vevőt megszerezze.

A cukorárak esése tehát nem következett be a kartell felbomlásával és erre kilátás sincsen. Valószínű ezzel szemben, hogy ha a cukorárak esnének, akkor a kartell visszaszállna.

MUSSOLINI VALLOMASAI. Emil Ludwig, a világhírű író, a nagy ember életének és belső világának éles szemű kutatója világhírű könyvét a mai Európa kétségtelenül legizgatóbb, legszívesebb politikai egyéniségéről — Mussoliniról írta. A könyv kapható az Uj Kelet könyvtárában. Ára csak 57 lej.

Nyári hőségben

üdit frissít erősít a valódi

DIANA

SÓSBORSZESZ
Kiváló fertőtlenítő

PÖSTYÉN

A világ rheumafürdője

Román fürdővendégeknek igen olcsó általánnyakurák, melyekben fürdők, orvosok, taxák is bennfoglaltaknak, nagy megtakarítást jelentenek. Rheuma, csúsz, ischiás és női betegségek ellen Pöstyén felülmulthatatlan. A román és csehszlovák állam között létrejött devizamegállapodás folytán a Banca Nationala csekkeket ad ki. Pöstyén a festőien szép Vág folyó mentén fekszik, strand, napkurák, sportok és minden egyéb szórakozást nyújt. Felvilágosítással szolgál: Pöstyén-fürdőroda Mr. Ph. Singer László Timisoara II, Saguna No. 8. Telefon 13-54.

CSÜTÖRTÖK
G
kon
A cionist
pártok
Prága, a
végetért a
kozása. Hos
ges állásp
az egyes or
politikai és
nül megkö
zsidó bevár
lónösen a
dolásának
A kongress
tézni Ang
hogy a zsid
való tekint
déseket teg
tömeges b
lehetővé te
lásainak na
határozott
tív segély
lálni.
A Jewish
ben zárt ül
ták. Ennek
telné fogják
nistákkal v
a Jewish A
tételét illet
a palesztina
helyeknek
kapni a ne
Counciljána
teejének esa
megváltozta
tokat, ha ez
nak legalál
klaleinositál
többi frakc
munkáspárt
a Zsidó Tá
hogy teljes
Jewish Ag
radikálisok
nemeionistá
lője legyen
is a fifty-f
lalt állást.
Az A. C
klaleionista
baloldal ja
nista esop
vizsgálóbiz
szus. A jav
féle revizi
Jabotinsky
tartózkodt
bizottság t
bi Meir B
dr. Viktor
Selig Brod
A balold
a Davar
majd dr.
kijelentette
küldése m
cionizmust
tására. A
jlesztett be
hatáskör
közötti ko
kozzék. A
támogattá
elvette. A
pontot fog
val szem
a vizsgál
ky irányz
letve Sché
lefolytatás
azonban a
lat általán
ki a revizi
len emelt
A. C. elnö
ülést, hogy
előknak a
ra. Az ér
az A. C. e
tot mire S
a revizion
mal a kib
fognak se
rendelkező

Gyökeres reformot követel a cionista kongresszus a Jewish Agency szerveiben és összetételében

A cionisták és nemcionisták közötti fifty-fifty alap megszüntetését követelik a cionista pártok. 395 delegátust igazolt le a Kongresszgericht. A pártok mindent elkövetnek a kongresszus békés lefolyásának biztosítására

Vizsgálat indul a revizionisták ellen

Prága, augusztus 23. Hétfőn délután véget ért a cionista Akcionskomite tanácskozása. Hosszas vita után arra az egységes álláspontra jutott az értekezlet, hogy az egyes országok zsidóságának jelenlegi politikai és gazdasági helyzete feltétlenül megköveteli, hogy a kongresszus a zsidó bevándorlás felfokozásának és különösen a német zsidók tömeges bevándorlásának kérdéseire koncentrálja erőit. A kongresszus erőteljes felhívást fog intézni Angliához és a Népszövetséghez, hogy a zsidó tömegek súlyos helyzetére való tekintettel, olyan hathatós intézkedéseket tegyenek, melyek a német zsidók tömeges bevándorlását és letelepedését lehetővé tehetik. A kongresszus tárgyalásainak nagy részét, az Akcionskomite határozott intenciói szerint a konstruktív segélyakció kérdései fogják lefoglalni.

A Jewish Agency újja szervezése

A Jewish Agency reorganizálása ügyében zárt ülést hívtak össze a klacionisták. Ennek alapján a klacionisták követelményeik a kongresszuson a nemcionistákkal való fifty-fifty-alap feladását a Jewish Agency exekutívéjének összetételét illetőleg. Eszerint úgy londoni mint a palesztinai exekutívében a betöltendő helyeknek csak egy harmadát fogják kapni a nemcionisták. A Jewish Agency Counciljának és Adminisztratív Committeejének csak abban az esetben lehet joga megváltoztatni a kongresszusi határozatokat, ha ezt a nemcionista delegátusoknak legalább 25 százaléka kívánja. A klacionistáknak eme követelményét a többi frakciók is magukévá tették. A munkáspártok reprezentánsai kijelentették a Zsidó Távirati Iroda munkatársának, hogy teljes mértékben csatlakoznak a Jewish Agency ilyeszerű reformjához. A radikálisok viszont azt követelik, hogy a nemcionistáknak mindössze egy képviselője legyen az exekutívében. A Mizrahi is a fifty-fifty elv feladása mellett foglalt állást.

Vizsgálat indul a revizionisták ellen

Az A. C. a munkáspárti, radikális és klacionista szavazatokkal elfogadta a baloldali javaslatát, hogy bizonyos revizionista csoportok tevékenysége ügyében vizsgálóbizottságot küldjön ki a kongresszus. A javaslat ellen csak a Grossmann-féle revizionista frakció szavazott, míg Jabotinsky csoportja és a Mizrahisták tartózkodtak a szavazástól. A vizsgálóbizottság tagjai: M. M. Ussischkin, Rábi Meir Berlin, dr. Nahum Goldmann, dr. Viktor Jakobsohn, Leo Motzkin és dr. Selig Brodetsky lettek.

A baloldali javaslatát Berl Katzenelsohn a Davar főszerkesztője terjesztette elő, majd dr. Brodetsky, az exekutívé tagja kijelentette, hogy egy ilyen bizottság kiküldése ma feltétlenül szükséges egy a cionizmust fenyegető veszedelem elhárítására. A Mizrahi ellenjavaslatot terjesztett be, hogy a kiküldendő bizottság hatásköre a baloldali és a revizionisták közötti konfliktus kivizsgálására szorítkozzék. A javaslatot a revizionisták is támogatták az A. C. többsége azonban elvetette. A revizionisták különböző álláspontot foglaltak el a baloldali javaslatával szemben. Míg a Grossmann-frakció a vizsgálat elnapolását kérte, a Jabotinsky irányzathoz tartozó A. C.-tagok, illetve Schechtmann, a vizsgálat azonnali lefolytatását követelte, kihangsúlyozta azonban ama kívánását, hogy a vizsgálat általános jellegű legyen és terjedjen ki a revizionisták által a munkáspárt ellen emelt vádak kivizsgálására is. Az A. C. elnöksége erre felfüggesztette az ülést, hogy alkalmat adjon az egyes frakcióknak a kérdés újbóli megtárgyalására. Az értekezlet újra megnyitása után az A. C. elfogadta a munkáspárti javaslatot mire Schechtmann kijelentette, hogy a revizionisták nem viseltetnek bizalommal a kiküldendő bizottság iránt. Nem fognak semmilyen anyagot a bizottság rendelkezésére bocsátani és nem fogják

elismerni annak döntését, miután az A. C. a bizottság kompetenciáját egyoldalúan a munkáspártok által a revizionisták ellen emelt vádakra korlátozta. A munkáspárti javaslat ellen foglalt állást dr. Stephen Wise és dr. Sammy Groneman, a Kongresszgericht elnöke is külpolitikai cionista megfontolások és jogi szempontok alapján.

Az elnökség kérdése

A klacionisták határozati javaslatot fogadtak el, melyben felhívással fordulnak az A. C.-hez, hogy a kongresszus békés lefolyásának biztosítása érdekében vesse el a baloldali javaslatát a revizionistáknak a kongresszusi elnökségből való kizárására vonatkozólag. A klacionisták hangsúlyozzák, hogy ez ellentétben áll a parlamentáris szokásokkal. Bizottságot küldtek ki a pártvezetőkkel való tárgyalások felvételére a kongresszusi elnökség kérdésének megoldása érdekében. Ussischkin azt javasolta, hogy az elnökség ne pártok szerint, hanem reprezentatív magánszemélyiségekből alakuljon meg. A többség azonban nem fogadta el ezt a megoldást sem. A baloldali kitarított eredeti követelménye mellett. Az A. C.

utolsó ülését Nahum Szokolov a Cionista Világszervezet elnöke vezette le.

396 delegátus

Prága, augusztus 23. A Kongresszgericht 396 delegátus mandátumát igazolta. Ezek közül 318 választott delegátus, 8 exekutívé-tag, 70 pedig az Akcionskomite tagja, kik közül csak azok bírnak szavazati joggal, kik delegátusi mandátumot is kaptak. E szerint a szavazati joggal bíró delegátusok száma 332. A legutóbbi XVII. kongresszuson 254 választott delegátus volt az idei 318-al szemben.

Prága, augusztus 23. A csehszlovák fő város közvéleménye a kongresszus impozáns megnyitó ülésének és Nahum Szokolov megrendítő elnöki beszédének hatása alatt áll. A prágai lapok teljes terjedelmében közlik a Cionista Világszervezet elnökének beszédét és az egész világsajtó is nagy cikkelben méltatja a zsidó nép eme impozáns megnyilatkozását. Különösen élénken kommentálják Szokolovnak a németországi zsidók üldöztetése kapcsán a civilizált világhoz intézett szavát.

A kongresszus első tanácskozásairól lapunk holnapi számában közlünk részletes tudósítást.

A CFR valuta kurzusai

Bucuresti-Bukarest, augusztus 23. A CFR szeptember havára az alábbi valutaárfolyamokat állapította meg: Francia frank 6.65, aranydollár 167.60, belga frank 23.65, olasz lira 9, svájci frank 33, német márka 41, holland forint 68090, cseh korona 5.05, osztrák silling 20, aranypengő 29.60, léva 1.25, zloty 19.25, dinár 2.40, drachma 1.07, aranyfrank 32.60, otoman lira 81.05.

A Lindbergh-házaspár mégis megkísérli Izlandból az európai kontinensre való átrepülést

London, augusztus 23. A Lindbergh-házaspár közelebbről mégis megkísérli Izlandból az átrepülést az európai kontinensre. Lehetséges, hogy közben első leszállást fognak végezni a Far Örs szigetesoport valamelyik szigetén s innen folytatják utjukat Norvégia nyugati partja felé. A kontinens elérése után Lindberghék rövid pihenőt fognak tartani, majd az európai partvizek mentén Lisszabon felé fognak repülni s innen az Azorokig. Ez lesz befejezője légi utjuknak, mert az Azorokon hajóra szállanak s így utaznak vissza Amerikába.

A Haggibbor hírei. A Haggibbor futball szakosztálya ma, csütörtökön este 9 órakor klubhelyiségében, Cal-Victoriei 10-I. szakszövületi ülést tart, melyre az összes tagok pontos és föltétlenül megjelenése kéri.

Elrontott gyomor, bélzavarok, emélgés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseténél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat.

Kolozsvár Magánalkalmazottaihoz! Héner Viktor kereskedelmi alkalmazott, Federációnk régi tagja folyó hó 22-én elhunyt. Temetése 24-én, csütörtökön d. u. 5 órakor lesz a C. Traian, volt Árpád utca 80. számú gyászházban. Temetésén testileg veszünk részt, miért is felhívjuk kolozsvár magánalkalmazottait, hogy aki csak tehet jelenjen meg szegény elhunyt kollegánk végtisztességén. Magánalkalmazotti Federáció Kolozsvári Szakszervezete, Cluj, Str. Memorandului No. 21.

Magyar Színház

Timosa, a cár katonája

Csütörtökön este fél 9-kor pontban: közkívánatra

Roosevelt újra utba indítja Európa felé Norman Davist a leszerelés siettetésére

Az amerikai elnök tisztában akar lenni a fegyverkezési megrendelések kiadása előtt a leszerelés mértékével

Newyork, augusztus 23. Roosevelt elnök közelebből újra utba indítja Európa felé Norman Davist amerikai leszerelési fődelegátust azzal a feladattal, hogy siettesse a leszerelési tanácskozás jó irányba terelését. Roosevelt a rendelkezésére álló fegyverkezési hi-

telek felhasználása előtt tisztában akar lenni a leszerelés terén várható eredményekkel s nem adja ki a nemzetvédelmi célokat szolgáló megrendeléseket, mielőtt ne tudná a leszerelés mértékét.

A németországi Palesztina-bizottságok kétnapos konferenciája Berlinben

Deviza- adó- és átutalási kérdéseket, valamint a gyermek- és ifjusági alijah problémáit tárgyalta meg az értekezlet

Berlin, augusztus 23. A berlini Palesztina bizottságok vezetőit és a német zsidóság számos vezetőegységét értekezletre hívták a németországi zsidók palesztinai kolonizálásának ügyében. Az értekezlet két napig tartott és azon mintegy 130 delegátus vett részt.

A konferencia első napján a certifikátelosztás és az iparos alijah kérdéseit tárgyalta meg. A második nap tárgyalásait dr. Lamaduer referátuma vezette be a németországi zsidók palesztinai helyzetéről és lehetőségeiről. Részletesen megtárgyalták a devizaadó és átutalási kérdéseket. Ezután Shkolnik palesztinai megbízott a kolonizáció lehetőségeiről tett jelentést. A délutáni ülésen a gyermekek és az ifjuság alijahkérdéseit vitatták meg.

Dr. Georg Strauss Palesztina gazdasági helyzetét ismertette és javasolta, hogy külön megbeszélésre hívják össze a kereskedőket és iparosokat.

Dr. Serenis a Hechaluc megbízottja a németországi zsidó ifjuság komoly átértékelési törekvéseiről referált. Rámutatott arra, hogy bár a németországi Hechalucnak jelenleg 8000 szerzett tagja van, az ifjuság általános szükségleteinek azonban csak az összes zsidó intézmények segítségével lehet eleget tenni.

Szederkényi Anna: Felszabadultak. A kitérő író a ma asszonyának és a legidősebb korunknak legizőbb problémáit tárgyalja regényében. Ára csak 32 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Gyökerében támadd meg a bajt.

Ez a hajápolásra is áll, mert a haj gyökeréből táplálkozik, tehát nagyon fontos, hogy a fejbőrt ápoljuk, ha a hajhullás és korpaképződést meg akarjuk akadályozni. A legjobb évtizedek óta kipróbált szer a

PIXAVON és Pixavon-Shampooon

amelyet klinikailag kipróbáltak és a szaktekintélyek mint legjobb szert ajánlják a fejbőr erősítésére és ezáltal a hajhullás és korpaképződés megakadályozására. Állandó ápolás PIXAVON-SHAMPOON-nal egészségessé és széppé teszi a haját. A PIXAVON és PIXAVON-SHAMPOON erősíti a hajnövényt, hajának viszszaadja természetes, fiatalos, selymes fényét, könnyen fésülhetővé és gazdagon türrössé teszi.

Az erdélyi ifju Mizrahi utja

A megélhetés mindennapos gondja, a nehéz materiális krízis, antiszemitizmus és más bajok, amelyek betöltik a nyomorgó romániai zsidók életét — sem tudták gyengíteni — sőt megerősítették a cionista ifjusági szervezetek életét. Az ifjusági szervezetek berkeiben nagy élénk ség észlelhető: hácsárák, alliják — ezek mind életet visznek be a romániai zsidóság szürke életébe. Felkelti a zsidóság érdeklődését Erecziszraél iránt és magával sodorja széles rétegeit az ifjuságnak.

Az egyik igen élénk életet élő ifjusági szervezet a Brith Hanoar Hamizrachi ma 109 helyi csoportot számlál. Ez a legnagyobb helyi csoportszám, amely más erdélyi cionista ifjusági szervezeteknél nem található. Hat hácsárák-telepen kapnak mezőgazdasági nevelést és kiképzést a mizrachista chaluok és chaluok százai. Ez is rekordszám Erdélyben.

1917-ben, a Balfour-deklaráció, a zsidó népek a felhőköl a földre varázsolta a palesztinai nemzeti otthon, az újjáéledésnek azon a tavaszán nagy zsidó tömegek csatlakoztak elvben és gyakorlatban a cionista mozgalomhoz. Mindenütt nagy hévvel, lázasan dolgoztak a zsidó nép reneszánszáért. És ha kérjük — joggal — hol vannak ezek a nagy lelkesedő tömegek, úgy megállapíthatjuk, hogy ezeket a Balfour cionistákat már az első forró keleti szél leperzselte a nemzeti munka küzdőteréről. Sokan voltak, de mikor áldozathozatalra került a sor, sehol sem voltak találhatók.

Az ötödik kongresszuson, amidőn a cionizmus kezdett egy szellemei képet is öltetni, bevonnak a Mizrahi, mely nemcsak egy profan nacionalista programmal indult el, hanem a Tóra szellemében éberreszti nemzeti öntudatra a konzervatív vallásos zsidóságot, amely ugyan a „Chibbat Cion“ emelőjén nőtt fel. A Mizrahi, a vallás és a nemzet fogalmát egy szintézissé kovásolta, melyet röviden „Tóra v'Avoda“ szimbolikus mottóval fejez ki.

Az erdélyi vallásos zsidó ifjuság cionista szempontból sokkal gyengébb anyag volt, mint bármely más ország zsidó ifjusága. Elrejtve a vallás szigorai alatt, alakította át a Mizrahi, a nemzeti mozgalomtól távol tartott ifjakat és leányokat gerinces zsidókká, önértékes cionistákká.

Es ma fokozott elhivatottsága van a Mizrahi ifjusági szervezetnek. Mert a Mendelsohn korabeli asszimilációt egy internacionalista asszimiláció váltja fel. És az ifjuság — valljuk be — hajlamos a modern áramlatok iránt.

Es most jelentkezik a Mizrahi hamisítatlan cionizmusának igazolása. A Mizrahi tagjai nem Balfour-cionisták, hanem „feltételmentes“ harcosai az újjáéledési mozgalomnak, melynek vágya kétezer éve lappang a szívükben. A Mizrahi valláson és nacionalizmuson alapul. Ideológiáját a próféták szelleméből meríti és nem a galutból. Es nem idegenektől.

A Mizrahi nem arra törekszik, hogy meg szerettesse a zsidó szivekkel a zsidó föld művelését. Arra sem, hogy a Tórától a Talmudból bizonyítsa, hogy szabad Erecziszraélbe visszatérni. Ezt az idő rég igazolta már. A Mizrahi nem „hechser“ a Cionista Szervezetben. Hanem a Mizrachinak, a Tóra v'Avoda mozgalomnak a kötelessége, hogy Zsidóországban első sorban egy szellemi reneszánszot vigyen be és a zsidó települést igyekezzen befolyásolni és irányítani, hogy a Zsidóországban élő zsidó nép, a zsidó vallás és etika szellemében éljen.

Az erdélyi Brit Hanoar Hamizrachi a legnagyobb sikert könyvelheti el akkor, amidőn a legjobb jesivák, legkiválóbb bacherurjai tömegesen jelentkeznek hácsárára való felvételre, felmutatva rabbi-juktól a legjobb ajánló bizonyítványokat. A jövő évi hácsárára jelentkezők száma már eddig túlhaladja az ötszázat, mely szám legalább kétszeresére fog növekedni. A vallásos ifjuság, mely ily módon produktívulódik, teljesen tudatában van azoknak a speciális feladatoknak, melyeknek megvalósítása reá vár. A nehéz fizikai munka mellett harcolniuk kell minden olyan megnyilatkozás ellen, mely a zsidó vallást sérti.

Kohn Jichák

HIDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESSÉN AZ UJ KELETBEN

A sebészprofesszor kellemetlen autókalandja

Egyedül indult el, két nővel együtt borult fel a kocsija és ezért kitoloncolását követelik a lapok

Belgrád, augusztus 23. Különös ügy fog lalkoztatja Jugoszláviát. Dr. Kosztics Milivoj belgrádi egyetemi tanár, aki igen jó hírű sebész, áll a sokat szellőztetett ügynek a középpontjában. A professzor a napokban autóján elindult Blédbe. Maga ült a volánnál és senki sem kísérte el utjára. Amint elhagyta a várost, az országúton baleset történt. A kocsis nekiszaladt egy fának és felborult. A híres sebész kizuhant az utra és rajta kívül még ketten estek ki a kocsiból, két szép nő. Az egyik a professzor asszisztensének a felesége volt, egy ismert belgrádi szép asszony, a másik pedig ennek 16 éves huga, aki a szkupstinában tisztviselő.

A balesethez kihívták a mentőket, a sebesülteket kórházba szállították és a szerencsétlenségéről beszámoltak a lapok. Kiderült, hogy az asszisztens felesége és huga vonaton indult el Blédbe. Az asszisztens ur kísérte ki őket a pályaudvarra és váltotta meg a két nő számára a vasuti jegyet egész Blédig. A két hölgy az első vasuti megállónál kiszállt a vonatból. Az állomás előtt tartózkodott a professzor autójával, aki szintén éppen Blédbe készült és felvette kocsijába asszisztensének feleségét és hugát. Alig ment a kocsis néhány métert, megtörtént a szerencsétlenség.

Belgrádban nem örvend valami nagy népszerűségnek Kosztics professzor. Egyesek azzal magyarázták ezt, hogy ő „prékói“, tehát nem összereb, hanem Boszniából való, sőt Zágráb a tulajdonképpeni hazája. Nem lehet megállapítani, hogy tényleg ez a két földrajzi körülmény ját

szik-e közre a népszerűtlenség előidézésében, tény azonban, hogy nem nagyon szeretik a tanár urat és megindult ellene a pergőtűz az — erkölcs nevében. A professzor ur most ötven éves, igen jól keres és jóméggel rendelkezik. Azt mondják, hogy a nőknél sikere szokott lenni. Tehát kikihívták a nőcsábászokat és ebből az autóbalesetből kifolyóan napokon keresztül foglalkoztak ügyeivel.

Megintervjuolták az apát, akinek az szonylánya és 16 éves lánya a kocsiba ült. Az apa felháborodottan közölte az újságírókkal, hogy sohasem nézte jó szemmel, hogy Kosztics tanár udvarol a leánynak, akinek az apja is lehetne. Nem is tudott erről az autókirándulásról, csak azt tudta, hogy két leánya együtt megy vonaton Blédbe.

Megintervjuolták az asszisztensét is. Lovagiasan védelmébe vette a feleségét és kijelentette, hogy minden az eredeti program szerint történt, mindenről előre tudott és nem volt ellene semmi kifogása, mert semmi kivétel nincsen és nem volt a történetekben.

A belgrádi lapok nem elégedtek meg ezzel az elintézésel. A sebesültek közben felegyőváltak, elhagyták a kórházat és most az egyik lap első oldalán azt követeli, hogy tiltsák ki és toloncolják ki Belgrádból az egyetemi tanár urat. A lap ahhoz a nőhöz hasonlítja, akit kitoloncoltak a városból, mert veszedelmes volt a házasságokra.

A professzor egyelőre elutazott üdülési szabadságra.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Csütörtök este fél 9-kor: Timosa, a cár katonája. (Ujdonság 3-adszor.)
Pénteken este fél 9-kor: Bródy Tamás, Boskovits Sándor és Rónai Antal 3 zongorás Jazshangverseny teljeseen új műsossal. (Helyárak: 30, 20 és 10 lej, minden pódiummal együtt.)
Szombaton este fél 9-kor: A kék lámpás. (Operettujdonság először!) A budapesti Király Színház óriási sikerű, 100-szor adott ragyogó operettje. Virágláger. Helyárak: 30, 20 és 10 lej, minden mellékdíjjal együtt.
Vasárnap d. e. 11-kor: Gül baba. (Ope-

retteladás. Helyárak: 20, 15, 10 lej.)
Vasárnap d. u. fél 6-kor: A kék lámpás. (Operettujdonság 2-adszor.)
Vasárnap este fél 9-kor: Kadétszerem. (Az idei évad elragadóan kedves bombasikerű ujdonsága. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.)
Hétfőn este fél 9-kor: A kék lámpás. (Operettujdonság 3-adszor.)

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor:
Fehér Isten. Izgalmas film. Eredeti felvételek az Északi Jeges tengerből. Főszerepekben: Paul Richter, Mona Martensen, Rudolf Klein Rogge.

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA

Ma, csütörtökön utoljára 3, 5, 7, 9-kor:
Mit szől majd a férjem. Operett-láger. Fősz.: Renata Müller, Georg Alexander, Otto Walburg, Ida Wüst. Olcsó nyári helyárak: 15 lej balkon, 20 lej földszint.

Fogakat pénzért kaphat

-de soha a sajátjait!

Elmulott évek -
elvesztett fogak
- vissza nem térnek.

Fogkö - rogaink gyilkosa!
De bármennyire veszélyes is a fogkö, könnyen és örökre eltávolítható. Kalodont a Dr. Bräunlich féle tudományos elismert sulfurizinoleatot tartalmazza, mely fokozatosan és biztosan eltávolítja a fogkövet. Ezért: tisztítsák fogait reggel és este Kalodont-al!

KALODONT

fogkö ellen

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Előadások szeptember 1-ig szünetelnek.

AZ OPERA MŰSORA

Csütörtökön: A vadon kiáltása. Expedíciós film.
Péntektől: Schönbrunni álom. Főszerepekben: Eggerth Márta, Hermann Thimig, Verebes Ernő.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírt hirdetések 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak egy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Kezdeőknek és haladóknak ad német órákat fiatal urileány, képzett nyelvemléter, aki egyben elemi iskolai tanulók korrepetálásában is nagy jártassággal bír, kitűnő eredményeket mutathat fel. Megkereséseket „Modern módszer“ jellegre a kiadóba kér.

Tisztviselő nő uriaszonynál lakást és teljes ellátást kaphat fürdőszoba használattal mérsékelt árban. Özv. Jámborné Erzsébet ut 8.. Ugyanott egy könyvszerény és íróasztal eladó.

Fiatal házaspár keres butorozott szobát kóser ellátással. Cím: Str. Jasilor 2., tőzsdébe kéri.

Szabász sapkagyárban kerestetik. Ajánlatok sürgősen Sajamon Friedmann Sighet küldendők.

Óriási kereseti lehetőséget biztosító, konkurrenciamentes vállalat városunkban negyven ezer lejrel átvethető. Érdeklődni válaszbélyeg ellenében Handel Sándornál Oradea, Bul. Reg. Ferdinand No. 3.

Makulaturát veszek. Cím a kiadóban.

Besztercei prima cserépkályhák, üres ládák eladók. Cím a kiadóban.

9 éves kislányom mellé németül és románul perfektil beszélő, intelligens, legalább 4 középiskolát végzett leányt felveszek délután 2-3-ig terjedő időre. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével a kiadóba „Doktor“ jellegre. — Ugyanott gyakorlott, jó bizonyítványokkal rendelkező szobalány is felvétetik.

Orvosi rendelő Temesvár külvárosában teljesen berendezve, Palesztinába való költözés miatt, sürgősen eladó. Érdeklődők forduljanak azonnal Dr. Rosenberghhez. Freidorf (jud. Timis.)

Megnősülne, esetleg benősülne 34 éves izr. önálló nőszabó. Feleségül venne intelligens, ügyes varróleányt. Hozzájáruló teljes címmel és fényképpel ellátott levelet, amelyet visszaküldök. „Szimpátia“ jellegre a kiadó továbbítja.

A legizletesebb és legvártozatosabb vegetárius koszt a Schwartz Ignacné vezetése alatt álló „Familia“ kóser vegetárius étteremben kapható. Unió ucca 10., hátul az udvarban. Egy menü (leves, főzelék, tészta) 25 lej. Abonoma ebéd vacsora 900 lej, csak ebéd 600 lej.

Kelengyék készítése, függöny és ággyterítő összeállítás, csipkebevarrás, párnásmontirozás, előrajzolás a legújabb minták szerint legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kézimunkaszalonjában Str. Baritiu 16.

Tolsztoj a 20. század mérlegén

Írta: Dr. Stern Ignác.
A világhírű író biográfiája napjaink megvilágításában.

Ara 10 lej

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

HIREK

— Londonban hatalmas tömeg követelte a Bahama-szigetekre menekült Machado volt kubai elnök kiadatását. Londonból jelentik: A havannai angol követés előtt tüntető tömeg követelte, hogy Anglia adja ki a Bahama-szigetekre menekült Machado volt kubai elnököt.

— Négy angol turista katasztrófa a Berni Alpokban. Bernből jelentik: A Berni Alpokban négy angol turista egy levált nagy sziklatömbbel együtt a mélységbe zuhant. Mind a négyen életüket veszítették.

— Boris bolgár király meglátogatja Sándor jugoszláv és Károly román királyt. Genfből jelentik: Ugy hírlik, hogy Boris bolgár király olaszországi útjából visszatérőben fel fogja keresni Sándor jugoszláv királyt és Károly román királyt.

— Az osztrák jegybank egymilliárd alá akarja visszahozni a bankjegyforgalmat. Bécsből jelentik: A szövetségi vasutak függő adósságának visszafizetése következtében az állami zsrószámok összege 75 millió szillinggel csökkent. A bankjegyforgalom visszaesett 1090-ről 1017 millió szillingre. A jegybank vezetősége arra törekszik, hogy a bankjegyforgalmat az egymilliárd alá szorítsa vissza. A bankjegyek fedezete jelenleg 19 százalékos.

— Asztma és szívbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, pajzsmirigy nagybővadás és golyvaképződés esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza. Európai és amerikai klinikusok tuberkulotikus egyénekkel tapasztalták, hogy a betegségek kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József víz használata folytán lényegesen enyhültek.

— Két néger rabló megtámadta Lasker sakkbajnokot. Newyorkból jelentik: Dr. Lasker Edward sakkbajnokot Csikágóban megtámadta két néger rabló. A sakkbajnok két revolvert rántott és így sakkban tartotta támadóit. Később rendőri segítség érkezett.

— Likvidál egy nagy angol autógyárat. Londonból jelentik: Szeptember 12-re összehívták a Willy Overland-Christley autókonzern rendkívüli közgyűlését, amelyen ki fogják mondani a nagy angol autógyári vállalat likvidálását.

— Maria-Zell közelében egy társaság az utról a mélységbe zuhant. Bécsből jelentik: Maria-Zell közelében egy társaság autós közul három igen súlyos állapotban szállították kórházba.

— A kékek és vörösek harca a nagy olasz hadgyakorlaton. Rómából jelentik: A liguriai Appeninokban, az Alessandria és Albenga partvidéki város között levő területen folyó nagy olasz hadgyakorlaton négy hadosztály, továbbá a fasiszta milícia két osztaga vesz részt. A kék, úgynevezett nemzeti pártnak, amelyet Santino tábornok, a milánói hadtest parancsnoka irányít, az a feladata, hogy a Tó-alpokon és a liguriai apokon keresztül a piemontei és liguriai síkságra nyomuljon a vörös pártot — amelyet Pezzana tábornok irányít — visszavesse. Az egész hadgyakorlat legfőbb irányítója Amantea tábornok.

— Szeptember 15-re halasztották a magyarországi középiskolák megnyitását. Budapestről jelentik: A magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter arra való tekintettel, hogy a nyár eleje üdülésre és fűrdőzésre alkalmatlan időjárás hozott, elrendeli az alsó- és középfokú iskolák megnyitását szeptember 15-re történő elhalasztását. A tanítás mindenütt 16-án fog megkezdődni. A javítóvizsgák is későbbben lesznek annyi nappal, amennyivel a tanítás megkezdése későbbre tolódott.

ZSIDÓ TESTVÉREK!
Franciaország szabad szelleme nem ismer faji- és valláskülönbséget. Pártoljátok tehát a francia gyártmányokat és főként a legkiválóbb borotvapengét:

Egyetlen penge sem érte el a
LERESCHE
borotvapenge kiváló minőségét! Próbáljátok ki még ma!
Romániai vezérképvislet:
NARCISSE H. BALTHAZAR
Bukarest, Str. Selari 7.

— Hatmillió négyszázhatvanhárom ezer frank követelése van a svájci exportőröknek a magyar jegybanknál. Bernből jelentik: Svájci exportőrök számlakövetelése a magyar jegybanknál 6 millió 463 ezer 937 frank. A Svájcba szállítandó fél millió métermáza magyarországi buzát a tartozás törlesztésére 13 frankos alapon el fogják számolni a magyar jegybankkal.

— Közel hetvennyolc százalékra rug a francia bankjegyek aranyfedezete. Párizsból jelentik: A bankjegyek aranyfedezete 79.69 százalék, ami az eddig elért legmagasabb arányszám. Az aranykészlet értéke jelenleg 82 milliárd 83 millió 21 ezer 601 frankot képvisel.

— Ötszáz kínai kadét katasztrófa és gyilkos bosszúja. Sanghaiból jelentik: Egy különvonat, amely Csang-Kai-Sek tábornok katonai akadémiájának ötszáz növendékét szállította. Nancseng közelében hibás váltóállítás következtében kicsiklott és a Jangee-folyóba zuhant. Kétszáz növendék életét veszítette. A többi akadémiái növendék felháborodásában agyonlőtte a legközelebbi állomás személyzetét, amelynek hibájából állítólag a szerencsétlenség történt.

— Száz éves az első óceáni gőzhajóút. Párizsból jelentik: Az újszociái Pictouban ma ülték meg századik évfordulóját annak, hogy az első gőzhajó átkelt az Atlanti óceánon. A hajót Quebecben építették, tulajdonosai arra számítottak, hogy azt Európában jobb árért sikerül majd eladniuk s 1833 augusztus 17-én indították utnak az Óvilág felé.

A legújabb nagy lexikon 108 lej. Génius lexikon 1933. 1712 hasáb, 800 kép, 32 műmelléklet, remek nyersvázsonykötésben 108 lej a Lepage könyvk.-bem Cluj. Küldje be és franco kapja, vagy utánvétellel portóval.

— Titokzatos bűncelekményt fedeztek fel Bécsben. Bécsből jelentik: A Josefstaedterstrassen posztoló rendőrhöz ma reggel 8 óra tájban egy csinos 16 éves leány futott, akinek testét vékony ponygola fedte, karjában kis kutyát tartott és feje sebből vérzett. A leány feldult arccal állott a rendőr elé és csupán arra tudta megkérni szaggatott szavakban, hogy jöjjön vele és segítsen, mert édesanyjának Josefstaedterstrasse 69. szám alatt levő lakásában valami borzasztó dolog történt. A leány aztán ajukján esett össze. A rendőr elment a megjelölt lakásba és ott a leány édesanyját, Mayer Jozefina 46 éves özvegyasszonyt betört koponyával holtan találta meg. Különböző jelek szexuális bűncelekményre vallanak és a rendőrség reméli, hogy órákon belül kézrekeríti a tettest.

Kisebbségi sorsa felett ne buslakodjék, hanem tanulja meg az állam nyelvét. A „100 újságcikkek alapján románul” című szenzációs módszerű könyv a szájába rájga a különben is könnyű nyelvet. Ára 150 lej.

— Andorrában feloszlatták a törvényhozó testületet. Madridból jelentik: Andorrában feloszlatták a törvényhozó testületet. Az új választásokat augusztus 31-re tűzték ki. A francia esendőrség fenntartja a megszállást.

— Folyamatban vannak a román-német gazdasági tárgyalások. Berlinből jelentik: A román-német tárgyalások folyamatban vannak. A birodalmi kormány arra törekszik, hogy a befagyott hitelek gabonavásárlás céljaira használja fel, de ezt román részről teljes mértékben nem fogadják el s a szállítandó gabona egy részéért német gyógyszerárak szállítását igénylik.

— Kis hírek Hitler Németországból. Berlinből jelentik: A sokat vitatott sterilizációs törvény, amely lehetőséget nyújt arra, hogy az arra kijelöltek szaporodását orvosi beavatkozás útján megakadályozzák. 1934 január 1-én lép életbe. Most kiderül azonban, hogy a sterilizálásra máris van lehetőség. A májusban kiadott büntetőjogi reformtörvény ugyanis kimondta, hogy a sérült bekegyezésével végrehajtott testi sértés csak akkor jogtalan, ha a jó erkölcsökre ütközik s a Deutsches Aerzte Blatt a törvénynek ezt a szakaszát most úgy értelmezi, hogy az mentesíti a büntetéstől a sterilizáló orvosokat, ha a műtétet orvosi, eugenetikai vagy szociális szempontból indokolt esetekben hajtják végre. — Locarnóban több szélsőséges németországi menekültet tiltott propaganda miatt letartóztattak. — Königsbergben a bíróság két külföldi alattvalót kémkedés miatt 8-8 évi szabad ságvesztésre ítélte. A két bűnös a tetten a február 28-iki szigorubb büntetéseket bevezető rendelet kiadása előtt követte el s ezért a bíróság csak a régebbi büntető szankciókat alkalmazhatta velük szemben. — Bremenben hivatalt állítottak fel a munkanélküli segélyezéssel visszaélők és a több alkalmazást vállalkók felkutatására. — Breslauban két évre ítelték Hans Diamant kereskedőt, akinek a megtartott házkutatás során hónapokkal ezelőtt el nem küldött levelet találtak, amelyben londoni ismerősének a németországi üldözések ellen panaszkodott.

NAPRÓL NAPRA

A hónap vége előtt az amerikai válogatott női gyeppokki csapat hajóra száll Európa felé. Az amerikai csapat Kopenhágában tíz nemzet legjobb, összeválogatott hölgyjátékosaival fog szembekezdülni mérkőzés keretében, majd turára indul több európai városba.

A filmszínészek minimális heti tiszteletdíja Hollywoodban a jövőben az eddigi száz dollár helyett 40 dollár lesz.

A budapesti szinigazgatók és színészek közötti kollektív szerződés megkötéséről szóló hírek koraiak voltak. A szerződés még nem jött létre. A delegátusok csak néhány nap múlva ülnek újra össze a további tárgyalások folytatására.

A bécsi szinigazgatók egyesületének elnökévé a lemondott dr. Geyer Emil helyébe dr. Beer Rudolfot fogják megválasztani, aki már volt egy ízben elnöke az egyesületnek.

Hat párizsi színházban készülnek bécsi operettre. A Sarah Bernhardt-színház a Carevics c. Lehár operettre készül, amelyet Szónya címmel fognak előadni, a Capucines színház Strauss Oszkár új operettjét mutatja be. Reinhardt a Theatre Pigalleban Strauss Denevérjét rendezi, az Empire színházban Ralph Benatzky új operettje lesz az első újdonság, a Porte St. Martin színház Johann Strauss-reprizt ad és az Opera Comique Leharoperettre készül.

METALLUX
mindent tisztít

Bukaresti román színészek tartózkodnak jelenleg Budapesten a Hunniánál, ahol filmek román verziói készülnek.

Nagykanizsa környékén ciklon pusztított. Különösen nagy pusztítást végzett Pacsán, ahol a templomtorony csúcsát ledöntötte, az iskolaépület tetefjét elsodorta s alig hagyott meg háztetőt épen. A ciklon jégverés követte, amely letarolta a tengerit s óriási károkat tett a gyümölcsösökben és a szőlőben.

A német birodalom területén működő többszáz ezernyi futbalcsapat számát le fogják mérsekelni, hogy a klubcsapatok nagyobb erőt képviseljenek. Limitálni fogják az évenként játszható meccsek számát is, legfeljebb 26-ban

Az UJ KELET olcsó könyvei

Smedley: Magányos asszony	147 Lej
Patenotre: Pénz	87 Lej
Juhász: Hősök, tudósok, emberek	147 Lej
Molnár Ferenc: Harmonia	54 Lej
Sigrid Undset: Koszoru	144 Lej
Schalom Asch: Moszkva	168 Lej
Schalom Asch: Pétervár	168 Lej
Marai: Csutora	117 Lej
Galsworthy: Vagyon urai	70 Lej
Galsworthy: Biró előtt	75 Lej
Babits Mihály: Gólyakaliva (kötve)	57 Lej
Karinthy: Hasmútét	72 Lej
Juhász: Japán	36 Lej
Juhász: Olaszország	36 Lej
Pap: Megszabadították a haláltól	87 Lej
Adanov: Thermidor 9.	90 Lej
Aldanov: Összeesküvés	90 Lej
Aldanov: Ördög hídja	90 Lej
Paleologue: Három diplomata	54 Lej
Bedel: Jerome szerelme északon	20 Lej
Bennett: Vasuti baleset	90 Lej
Walpole: Egy vöröshaju	96 Lej
Pécsi Mária: Mezők filiozoma	90 Lej
Kennedy: A család bolondja I. II.	162 Lej
Fay Hona: Alkonyat	90 Lej
Desping: Sorrell és fia I. II.	180 Lej

Ha **butorait** töltünk vásárolja 3 előnye van

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!

Székely és Réti butorgyár R. T.
Fárgu-Mures, Bucuresti, Brasov.

MERA et COMP. AUTOBUSZAI

1933 augusztus 22-től ismét közlekednek **KOLOZSVAR — BESZTERCE** között.
Indul Kolozsvárról: 6 és 16 órakor
Erkezik Désre: 8 és 16 órakor
Erkezik Beszterce: 10 és 20 órakor
Kényelmes és gyors utazás. — Uj kocsikkal. — Viteidij: Kolozsvár—Beszterce menet 130 lej, menettérti 240 lej. Indulás Kolozsvárról a főposta melletti autobusállomástól.
Indul Besztercéről: 5.30 és 14 órakor
Erkezik Désre: 7.30 és 14 órakor
Erkezik Kolozsvárra: 9.30 és 18 órakor

UJ KELET *Legújabb hírek*

Leleplezték Hitler hadikészülődéseit

Tankokat, mérges gázokat, repülőket, nehéz ágyukat, hajókat és óriási municiót gyártanak. Mit kíván az új kampóskeresztes történelem?

Párizs, augusztus 23. A francia sajtó egy része az utóbbi időben izgatottan ír németországi háborús készülődésekről. Nancyban Lyautey tábornok feltűnést keltő beszédet tartott egy zászlófeltesztelés alkalmából. „Vaksággal van megverve — mondotta a generális — aki nem látja, hogy Németország tevékenysége a reváns háború előkészítésére irányul. Mindenki kötelessége a francia lakoságot erről tájékoztatni, nem azért, hogy nyugtalanítsa, hanem hogy idegeit megédesse és hogy képessé tegye arra, hogy az eseményeknek hidegvérrel nézzen csebe és sürgesse azokat az intézkedéseket, amelyek a béke fenntartásához és a francia hadsereg építéséhez szükségesek.

Fokozott háborús készülődés

A francia lapok egész terjedelmében közlik a beszédet és fesorolják azokat a gyárakat, amelyek ma fokozottan dolgoznak hadianyag előállításával. A Daimler-Benz és a Linke-Hoffmann Breslau-ban tankot épít. Nehézágyukat gyártanak: az oberndorfi Mauser, Polte Magdeburgban, a Bayrische Motorenwerke Münchenben és az Industriewerke Karlsruheban. A legnehezebb ágyukat gyártják a düsseldorfi Rhein-metall és Sömmmerda. Aknavetőket gyárt a fűstenwaidi Pintsch cég. Spandauban a Deutsche Werke teljes üzemművel municiót gyárt. Az esseni Krupp pedig páncéllemezeket.

A rotterdami fémtözsén a napokban valóságos pánik ütött ki, amikor megtudták, hogy Krupp strománokkal vásárolt nagy érc készleteket. A lübecki Dräger cég mérgezőgázokat állít elő óriási mennyiségben. Hogy leplezze a Németország számára készülő nagy kvantumokat, a külföld számára is vállalt rendeléseket. A Heinkel cég hatalmas repülőgépeket gyárt. Egyelőre leplezik a célt, de szakértők tudják, hogy ezek a gépek sportcélokra nem alkalmasak, noha a gépeket úgy gyártják, mintha csak sportra, nem pedig háborús célokra akarnák felhasználni.

Hasonló a helyzet a hajógyáraknál is. Wilhelmshavenben Renken szenátor nyilvános gyűlésen mondotta: „Az új kormány vezetése mellett a német hadihajógyártás fel fog lendülni.“ Plautenben a „Vomag“ tankokat állít elő, a robbanóanyaggyár Piesternitzben teljes üzemművel dolgozik, 1400 új munkást állított be. A Reichswer megvásárolta az Érchegeységben lévő Scharfensteinban három rétegben dolgoznak a munkások, hogy eleget legyenek a fegyver rendeléseknek. De ezen kívül Németország még Svájcban, Hollandiában és Svédországban is rendelt hadiszert.

Göring próbálkozott azzal is, hogy Olaszországban és Angliában szerezzen repülőgépeket.

Mit akar „visszahódítani“ Hitler?

Mindezeket kívül Németországban egy olyan háborús propaganda folyik, amelyet 1914 nyarán lehetett csak tapasztalni. 25 ezer példányban adták ki a történelem tanárai számára azt az instrukciós könyvet, amelynek alapján ezután a középiskolákban tanítani kell Németország történelmét. A könyv, amelyet dr. W. von Kloeber írt, természetesen kampóskeresztes szellemű és mellékelt térképei nyilvánvalóvá teszik, hogy mi az ambíciója Hitlerék Németországnak. „Der Deutsche Raum“ — „A német terület“ címmel közzétett térkép felüli:

1. az összes német területeket, amelyek a világháborúban elvesztek. Ezen felül Csehország német részét, Morvaország nagyobb részét. Ausztriát, Délstájerországot és Déltirolt.
2. „A régi német kultur- és nyelvtérület.“ Ehhez tartozik Hollandia, Luxemburg és Svájc német része.
3. Belgium, Lotharingia, továbbá a keleti országok egyes részei, főleg azonban Ukrajnának nagyrésze.

Ezzel esinálják az ugynevezett szellemi előkészületet. Közben pedig az iskolák ifjúságát teljesen háborús szellemben képezik ki a tornatermekben és a sporttelepeken.

Repülőiskolák

Németországban eddig 17 repülőiskolát létesítettek, amióta Hitler uralkon van. A kormány felszólította a városokat,

hogy ajándékozzanak repülőgépeket. Ugyanilyen felszólításokat kaptak egyesületek, cégek és magánosok is. Thüringiában már repülésügyi hivatalt állítottak fel és a tanítók számára külön repülő kurzusokat vezettek be. Már a falvakban is repülőnapokat tartanak.

Kelet-Poroszországban a motorosónakokat úgy építik, hogy szükség esetére al-

Féláru kedvezményt ad a vasut azoknak, akik meg akarják nézni a medgyesi szondatüzet

Bucuresti-Bukarest, augusztus 23. Amióta Medgyesen lángban áll a szonda az ország minden részéből tömegek mennek oda az emberek Medgyesre, hogy a szondatüzet gyönyörköd-hessenek. A CFR. hogy konkurenciát

esináljon az autóbuszoknak most elhatározta, hogy mindazoknak, akik meg akarják tekinteni a szondatüzet ugyanolyan kedvezményt ad a vasuton mint a fürdőhelyekre utazóknak.

Herriot súlyos ígéreteket tett Szófiában Románia rovására

Titulescut hazavárják, hogy tisztázza a külpolitikai helyzetet

Bucuresti-Bukarest, augusztus 23. Az Adeverul szófiai jelentése szerint Herriot szófiai látogatása igen nagy jelentőségű volt Románia külpolitikája számára. Szófiában ugyanis olyan kérdéseket tárgyaltak, ami élesen érinti Románia érdekeit. Titulescut most sürgősen hazahívják, hogy a helyzetet

tisztázza.

Az Adeverul jelentése szerint Titulescu londoni diplomáciai lépéseinek következtében meg fogják szüntetni az európai dunai komisiót, amely egy részről fölöslegesnek bizonyult, más részről fenntartása igen sok pénzt emészt fel.

A palesztinai állami közmunkák egyharmadát a zsidóknak osztja ki a kormány

A palesztinai kormány körrendelete a kerületi munkaügyi hivatalokhoz

Jeruzsálem, augusztus 23. A palesztinai kormány közmunkaügyi osztálya utasította az összes kerületek munkaügyi hivatalait, hogy ezután a kormány által kiadott közmunkáknál oly mértékben alkalmazzanak zsidó munkásokat, hogy a munkabérekre kiadott összegek egyharmadát zsidó munkások kaphassák.

Régóta vajudik már ez a kérdés és a kormány még 1932-re ígerte be a zsidó munkások közmunkákba való alkalmazásának megfelelő szabályozását. 1932 júliusában azonban mindössze annyit történt, hogy a kormány javasolta a hajfai városi tanácsnak, hogy a közmunkákra előirányzott költségvetés egyharmadát a

zsidó munkásoknak juttassa. Ibrahim Effendi Ahyonu, Haifa alpolgármestere, válaszképpen megkérdezte, miért nem alkalmazza a kormány ugyanezt az alapelvet a maga kerületeiben, mire a kormány megbízottja kijelentette, hogy ezt az alapelvet fogják alkalmazni az egész országban. Azóta azonban semmilyen lépés nem történt ebben az irányban. A mostani rendelet a cionista exekutív többszörös intervenciójának eredménye és valószínűleg, hogy a prágai kongresszus angolelles hangulatát akarta letompítani a kormány a közmunkák kérdésének illetően való rendezésével.

Ganz Abrahámné

Kóser szakácskönyve

ismét kapható az UJ KELET könyvosztályánál

Ara 180 lei

kalmazhatók legyenek segédcirkálóknak. Kétségtelen, hogy a Reichswehr, a rendőrség, a Sturmabteilung, a Stahlhelm, a Sturmabteilung és a munkásszolgálat keretei között kiképzett férfiak száma oly nagy, hogy Németország illegális és átmenetileg képzett mai hadserege sokkal nagyobb, mint a háború előtti aktív hadsereg és kétszer akkora, mint a mai Franciaországé. A Hitler-kormány utépítési terve is olyan szempontok szerint készült, hogy a vasutak mellett ez legyen Németország háborús közlekedésének legjelentősebb tényezője.

Támad a külföldi sajtó

A külföldi sajtó újabban erős támadást intéz a kampóskeresztes német kormány ellen. Nemcsak a francia, hanem az angol sajtóban is élesen kritizálják a hitleri uralmat. A Daily Herald írja többek között:

„Mi leterítettük a zsidó kommunizmust és soha nem engedjük Németországban uralomra jutni ezt az áramlatot — mondotta Hitler kormányra jutása idején. Aki azonban az utóbbi hónapok eseményeit figyelte, beláthatja, hogy minden más uralomnál rosszabb rendszer az, amit Hitler inaugurál. A nemzeti szocialisták helyzete egyre nehezebbé válik és dr. Brüning a volt katolikus kancellár kifejezt is adott annak a meggyőződésének, hogy Hitler kormánya egy szép napon meg fog bukni és pedig azért, mert nem volt képes megakadályozni azokat a kilengéseket, amelyek egyre népszerűtlenebbé teszik Hitler uralmát. Azt hiszik, hogy ez a nap nincs is már nagyon távol.“

A Chicago Tribune szerint az amerikai főkonzul közölte a német rendőri hatóságokkal, hogy a washingtoni kormány rövidesen fel fogja hívni az amerikai állampolgárok figyelmét arra, hogy európai utjukon ne érintsék Németországot, ahol a kampóskeresztes terrorcsoportok állandóan molesztálják az idegeneket. Az utóbbi időben, főleg Lipsceben, Berlinben és másutt, amerikaiakat bántalmaztak a náciok azért, mert zsidóknak látszottak és mert nem emelték kezüket hitleri köszöntésre. Dr. Daniel Mulvihill, aki tanulmányi célokból Berlinbe jött Saubarbruch tanárhoz, a napokban végignézett egy propaganda-filmet. Amikor a filmen megjelentek a barna uniformisukban a statiszták és egy kampóskeresztes zászlót lobogtattak, a nézők hitlerjesen köszöntöttek. Dr. Mulvihill azonban elmulasztott a köszöntést, mire egy kampóskeresztes többször arculütötte. Ez az eset is hozzájárult, hogy az amerikaiak ne menjenek Hitler országába.

De Valera törvényenkívülinek deklarálja az ir fasizták szervezetét

London, augusztus 23. De Valera törvényenkívülinek deklarálta az ir kékin-gesek szervezetét. Dublinban hadbíró-ság szerveztek meg az államellenes büncselekmények ügyében való ítélkezésre.

Egy hónapon belül Miklós herceg vezetésével román légi raj indul Máltába

London, augusztus 23. Egy hónapon belül román légi rajt várnak Máltába, amelyet Miklós román királyi herceg fog vezetni Romániából a Földközi tenger felett az angol flottabázisig.

— Litvinov Karlsbadban üdül. Prágából jelentik: Litvinov orosz külügyi népbiztos jelenleg Karlsbadban tartózkodik. Ugy hírlik, hogy Olaszországon át fog visszatérni Oroszországba.

Kreuger gyufakirály szerelmei. Ingeborg Eberth rendkívül közvetlenül megírt könyvei Ivar Kreugerről, amelyen keresztül bepillantathatunk a zseniális pénzembernek, vagy kalandornak felfokozott szerelmi életébe és gyönyörűségeibe. A könyv kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ara csak 57 lej.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 9-77.

Taxa plátite No. 224

da Baro Telefon Havonta évre 600 füldre: féltre: detések KELET zsidóság keink u rás meg

Le fog

A világ sen készü csében gyujtogat

Ezt a régebben, lálal és hogy...

Főjtéve

külföldre

váltak ár

kampóske

forradalon

szólag be

vetek fel

ból. Né

Ausztriáb

re, ahol r

em mind

azoktól Ró

bizonyíték

lgment e

gyjtatta f

kommunis

kereszt lé

Londonb

ebben az

tak, amely

hallgassa

ujból kapd

széktől ho

rendelkezés

megismétel

tek nem fo

perdöntő t

Hogy is

lomása me

Még meg

vannak a p

Felgyujta

fognak leég

A légiüg

Mingyárt

Isten látja

szólni. Mié

iMért nyess

felburjánzó

lottuk jne

oldja meg

oldja meg,

nyilatkozat

regisztráltu

gattattuk a

lán — lega

nagyobb pi

reslet és k

még sem r

zálni és m

lyozni.

Az volt a

csak olyan

olya levegő

A kormár

ismerni.

Folyton kés